Gödslingsregler inom miljöersättningen
(balanserad användning av näringsämnen)

KVÄVEGÖDSLING

Den tillåtna kvävegödslingsnivån baserar sig endast på skiftets mullhalt i markkarteringen. Därtill kan användas skördenivåkorrigering.
Grönträda, svartträda och stubbträda får ej gödslas. Stallgödselns kväveinnehåll beräknas enligt gödselanalysens lösliga kväve till 100 % eller enligt tabellvärden.

Maximigivor av kväve (kg/ha/år) till spannmål, olje- och industriväxter samt baljväxter, sockerbeta och potatis

Växt / uppnådd skördenivå kg	Mullfattiga och mullhaltiga jordar	Mullrika jordar	Mycket mullrika jordar	Organogena jordar
Korn och havre, blandsäd 4000 kg	100	90	80	60
Vårvete 4000 kg	120	110	100	70
Höstråg på hösten	30	30	20	20
Höstråg på våren 3000 kg	100	90	80	40
Vårråg 3000 kg Lin, majs, oljehampa, solros	90	80	70	50
Höstvete, rågvete och speltvete på hösten	30	30	30	20
Höstvete, rågvete och speltvete på våren 4000 kg	120	110	100	70
Andra sädesslag och andra blandade växtbestånd 4000 kg	90	80	70	50
Höstrybs och höstraps (i juli–augusti)	50	50	50	40
Vårrybs, vårraps, höstrybs, höstraps och oljedådra på våren 1750 kg Andra jordbruksgrödor	110	100	90	60
Ärt, bondböna, sötlupin	45	45	45	30
Sockerbeta	140	140	140	120
Stärkelsepotatis 35 ton/ha	105	95	85	70
Stärkelsepotatis 40 ton/ha	120	110	100	80
Tidig potatis	60	60	60	60
Tidig potatis + fånggröda	80	80	80	75
Annan potatis 35 ton/ha	85	80	75	60
Annan potatis 40 ton/ha	100	90	80	70

Skördenivåkorrigering

Kvävegödslingen får ökas om den högre skördemängden har uppnåtts på skiftet under något av de fem föregående skördeåren. Detta påvisas genom skördeanteckningar i tidigare skiftesvisa anteckningar eller genom att dela den aktuella grödans totala skördemängd under ett år på de skiften där det odlats. Skördenivåkorrigeringen är skiftesbunden, **inte** växtbunden, vilket betyder att om den högre skördemängden har uppnåtts på skiftet med t.ex. korn så får skördenivåkorrigeringen användas även på havre. Justering får tillämpas steglöst. Tillskottskvävet enligt denna justering får inte ges till höstsådda grödor på hösten.

Maximala tillskott av kväve (kg/ha/år) till grundnivån av kväve, på basis av uppnådd skördenivå

Tillskott kg	0	10	20	30	40	50
Vårråg	3000	3500	4000	4500	5000	5500
Andra sädesslag	4000	4500	5000	5500	6000	6500
Oljeväxter som sås på våren	1750	2000	2250	2500	2750	3000

Tillskott kg	0	10	20	30	40	45
Vårvete	4000	4500	5000	5500	6000	6250
Höstvete, rågvete, speltvete	4000	4500	5000	5500	6000	6250
Höstråg	3000	3500	4000	4500	5000	5250
Höstoljeväxter	1750	2000	2250	2500	2750	-

Maximigivor av kväve (kg/ha/år) till vallar och andra grödor

	Spridningstid	Mullfattiga och mullhaltiga jordar	Mullrika jordar	Mycket mullrika jordar	Organogena jordar
Frövallar	På våren	110	100	90	60
Ett- och fleråriga vallar, en skörd	På våren	120	110	100	90
Majsensilage, en skörd	På våren	140	130	120	100
Rörflen under skördeåren	På våren	90	90	80	60
Grönfodersäd, helsäd (vårsäd, en skörd)	Vårspridning	120	110	100	80
Grönfodersäd, helsäd: höstvete och rågvete, en skörd	På hösten	30	30	30	20
	På våren	140	130	120	70
Ett- och fleråriga vallar, grönfodersäd, bete	När minst två skördar bärgas Betesvall	200	190	180	160
	När minst tre skördar bärgas	240	230	220	190
Anläggning av vall med skyddsgröda på våren	Till skyddsgrödan högst mängden kväve enligt den växtartsspecifika tabellen				
Anläggning av vall utan skyddsgröda på våren	Vårspridning	80	80	80	70
	2:a spridningen	30	30	30	30
Anläggning av vall på sommaren, anläggning av rörflen, naturvårdsåker med vall, mångfaldsåker, gröngödslingsvall och flerårig grönträda (ingen bärgning)	I anläggningsskedet	60	60	60	50
Anläggning av vall på hösten	Höstspridning senast 15.9	30	30	30	30

Maximigivor av kväve till trädgårdsväxter när det gäller grönsaker och kryddväxter (kg/ha/år)

	Mullfattiga och mullhaltiga jordar	Mullrika jordar	Mycket mullrika jordar	Organogen jordar
HUVUD- OCH BRYSSELKÅL*	240	230	220	200
PURJOLÖK*	210	200	190	180
ANDRA LÖKVÄXTER, MOROT*	120	115	110	100
ANDRA ROTSAKER*	180	170	160	150
BALJVÄXTER*	55	50	45	35
HUVUD- OCH BLADSALLAT (en skörd)*	130	120	110	100
HUVUD- OCH BLADSALLAT (två skördar)*	190	180	165	150
ANDRA GRÖNSAKER (INKL. FRILANDSGURKA)*	160	150	140	125
FRÖKRYDDOR OCH ÖRTER*	90	80	70	50

	Mineraljordar	**Organogena jordar**
Fruk- och bärväxter	140	100
Plantskoleväxter	200	160

FOSFORGÖDSLING

Fosforgödslingen baserar sig på bördighetsklassen i markkarteringen. Om skiftet har flera markkarteringar kan man använda medeltalet av dessa eller bilda egna gödslingsskiften på basis av markkarteringarna. Om något av proverna har bördighetsklassen *hög* eller *betänkligt hög* så är det inte tillåtet att sprida fosfor på skiftet överhuvudtaget, medeltal får alltså ej användas i sådant fall.

Grönträda, svartträda och stubbträda får ej gödslas.

Gårdar som har stallgödsel från gårdens egna djur får använda fosfor enligt stallgödselundantaget som hittas i tabellen **om** ingen konstgödsel med fosfor sprids på skiftet under gödslingsperioden. Vid fosforgödsling enligt stallgödselundantaget får man använda även fosforutjämning, men inget tillägg för högre skördenivå. Stallgödselundantaget får ej användas närmare än 25 m från vattendrag.

Stallgödselns fosforinnehåll beräknas enligt gödselanalysens totala fosforinnehåll eller enligt tabellvärden. Forsforn beaktas till 100 % förutom när det gäller pälsdjur och avloppsslam när 60 % beaktas. Om gödselanalysens värden används för fosfor måste även kvävevärdet tas från analysen, tabellvärden och analysvärden får ej användas i kors.

Fosforutjämning

Fosforutjämning får användas under en period på 2-5 år. Utjämningen påbörjas det år då den tillåtna fosformängden överskrids, men kan även påbörjas med en underskridning. Vid uppföljningen av fosforutjämningen räknas skillnaden mellan den tillåtna maximigivan och den använda mängden fosfor.

Maximigivor av fosfor (kg/ha/år) på basis av bördighetsklass

Bördighetsklass	Dålig	Rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
Spannmål, oljeväxter, baljväxter	34	26	16	10	5	0	-
Spannmål, oljeväxter, baljväxter stallgödselundantag	34	26	16	15	15	-	-
Ett- och fleråriga fodervallar, rörflen skördeåret, helsädesensilage, majs	40	32	24	14	5	-	-
Ett- och fleråriga fodervallar, skördenivån minst 7500 kg ts/ha/år	46	38	30	20	11	-	-
Ett- och fleråriga fodervallar, stallgödselundantag	40	32	30	30	20	-	-
Flerårig vall: bete	24	16	8	5	5	-	-
Anläggning av vall och rörflen på våren (med eller utan skyddsgröda)	52	44	36	26	10	-	-
Anläggning av vall på sommaren eller hösten samt anläggning av naturvårdsåker med vall, mångfaldsåker, gröngödslingsvall och flerårig grönträda, vall på våren innan anläggning på sommaren	20	16	12	7	-	-	-
Potatis	55	55	55	55	35	20	5
Sockerbeta	63	63	60	43	26	14	5
Spånadslin	34	26	16	5	-	-	-
Rörflen skördeåret, andra växter	30	20	15	10	5	-	-

Maximigivor av fosfor (kg/ha/år) till trädgårdsväxter på basis av bördighetsklass

Växt	Dålig/rätt dålig	Försvarlig	Tillfredsställande	God	Hög	Betänkligt hög
PLANTSKOLEVÄXTER *	80	70	60	40	20	
JORDGUBBE, HALLON, SVARTA VINBÄR ***						
Anläggningsskedet	60	50	40	20	10	
Årlig gödsling	35	30	25	20	10	
ANDRA BÄR						
Anläggningsskedet	75	60	50	30	15	
Årlig gödsling	45	35	30	25	15	
FRUKTER						
Anläggningsskedet	85	70	60	40	25	
Årlig gödsling	40	35	30	20	10	
KÅLVÄXTER OCH LÖKVÄXTER	110	80	60	40	25	10**
ROTFRUKTER och VINTERMOROT	100	75	55	35	30	10**
BALJVÄXTER	50	35	25	20	15	10**
ANDRA GRÖNSAKER	100	60	50	40	20	10**
ÖRTER OCH FRÖKRYDDOR, ANDRA VÄXTER	28	20	12	8		
* Övre gränser för fosforgödsling av krukplantor: Grundgödsling 165 g/m3, långverkande gödsling och kompletteringsgödsling 250 g/m3.						
** Fosforgödsling vid tillväxtstarten kan ges, om planteringen/sådden sker före medlet av maj, i norra Finland senast 15.6.						
*** För jordgubbe som droppbevattnas kan gödslingen ökas så att om skörden överstiger 10 000 kg/ha kan fosforgödslingen ökas med 0,4 kg/ha per varje skördeökning om 1 000 kg/ha. För hallon som droppbevattnas kan gödslingen ökas så att om skörden överstiger 4 000 kg/ha kan fosforgödslingen ökas med 0,7 kg/ha per varje skördeökning om 1 000 kg/ha. Justeringar på basis av skördenivån kan tillämpas steglöst.						

Skördenivåkorrigering

Fosforgödslingen får ökas om den högre skördemängden har uppnåtts på skiftet under något av de fem föregående skördeåren. Detta påvisas genom skördeanteckningar i tidigare skiftesvisa anteckningar eller genom att dela den aktuella grödans totala skördemängd under ett år på de skiften där det odlats. Skördenivåkorrigeringen är skiftesbunden, **inte** växtbunden, vilket betyder att om den högre skördemängden har uppnåtts på skiftet med t.ex. korn så får skördenivåkorrigeringen användas även på havre. Justering får tillämpas steglöst. Tillskottsfosforn enligt denna justering får inte ges till höstsådda grödor på hösten.

Fosfortillskott (kg/ha/år) enligt uppnådd skördenivå:

Tillskott kg	0	3	6
Råg	3000	4000	5000
Andra sä-desslag	4000	5000	6000
Oljeväxter	1750	2250	2750